

Wyniki prac Oddziału W. Brytania w roku 1952/3

Cele główne

Prace Zarządu kadencji 52/53 wytyczone zostały uchwałami VI Zjazdu Oddziału. Uchwałami nie została objęta jedna z najważniejszych dziedzin prac SPK — opieka społeczna. Działalność opiekuńcza SPK obejmuje bowiem nie tylko członków

SPK. W okresie do wygrania procesu o sumy zamrożone przez władze brytyjskie sytuacja Stowarzyszenia była bardzo ciężka. Zarząd Oddziału dostosowywał w tym okresie wydatki do dochodów własnych — przy życzliwej i koleżeńskiej pomocy Zarządu Głównego.

Zanim przedstawiemy główne prace Zarządu Oddziału kadencji 1952/53 trzeba podnieść, iż rozumieliśmy, że naczelnym zadaniem Stowarzyszenia jest utrzymanie przy polskości i pogłębienie świadomości narodowej rzesz uchodźczych i zapobieżenie wszelkim formom wynaradawiania się, czy to poprzez przyjmowanie obcego obywatelstwa, czy poprzez zubożenie narodowe. Stąd właśnie konieczność prac organizacyjnych — abyśmy, uchodźstwo polityczne, tworzyli zwartą grupę; prac kulturalnych i oświatowych — abyśmy się nie wynaradawiali; opieki społecznej — abyśmy nie zmarnieli i abyśmy dali wyraz naszej polskiej solidarności narodowej.

Z uznania ważności takich prac wynikał także obowiązek i konieczność zachowania łączności z Krajem. Czyniliśmy to przede wszystkim przez nawiązanie większej niż w latach ubiegłych współpracy z radiostacjami oraz przez wprowadzenie w „Polsce Walczącej” kroniki krajowej.

Utrzymało SPK także zasadę, iż nie może być stroną w rozbiściu politycznym emigracji. Wzorem lat ubiegłych uchwały Zjazdu i Kół apelowały o doprowadzenie do zjednoczenia, a wśród członków Stowarzyszenia różnice w poglądach politycznych nie wpływają na harmonijną współpracę.

Nowym rodzajem prac Oddziału są sekcje wiedzy wojskowej.

Zagadnieniem, na które szczególną uwagę zwracały wszystkie Zjazdy jest zagadnienie młodzieży. W Oddziale SPK W. Brytania zagadnienie to rozwiązuje się przez prowadzenie następujących prac: a) nauczanie dzieci i młodzieży przedmiotów ojczyźnych i religii, b) tworzenie zespołów tańców narodowych,

c) zakładanie teatrów amatorskich, d) rozwijanie i popieranie sportu, e) doprowadzenie do odpowiednich zmian Statutu Głównego. To ostatnie — jest pracą nową, przeprowadzoną pomysłnie w Komitecie Zjazdu Walnego SPK.

Pracą specjalną, którą wykonano w bieżącej kadencji, była akcja w sprawie utrzymania dalszego istnienia Komitetu Oświaty. Akcja ta prowadzona była przez wszystkie organizacje społeczne, Oddział W. Brytania brał w niej znaczny udział. Na szczególne wyróżnienie zasługuje zebranie przez Kół SPK kilku tysięcy podpisów w sprawie Biblioteki PUC.

Pracami specjalnymi był także wkład Zarządu Oddziału w opracowanie wniosków i wytycznych na Walny Zjazd SPK. W szczególności Zarząd Oddziału zajął się następującymi zagadnieniami: członkostwo SPK, wytyczne dla prac kulturalno-oświatowych, połączenie władz i wydziałów, struktura gospodarcza Stowarzyszenia.

Prócz wymienionych wyżej zagadnień prace Zarządu Oddziału obejmowały sprawy przewidziane w normalnym rocznym programie prac. Omawiają je dokładnie sprawozdania poszczególnych wydziałów, należy jednak podkreślić punkty następujące:

Wydział organizacyjny — przeprowadzenie dwóch tur konferencji obwodowych oraz likwidacji Kół zupełnie martwych;

Wydział kulturalno-oświatowy — Festiwal Kultury Polskiej oraz próba zorganizowania życia kulturalnego Londynu;

Wydział nauczania — doprowadzenie do utworzenia Komisji Pomocy dla szkół przy Funduszu Oświaty oraz opracowanie Regulaminu Kół Rodzicielskich;

Wydział informacji i propagandy — ulotki na zebrania angielskie w sprawach polskich oraz rozpisanie ankiety;

Wydział opieki — interwencje w sprawie rosziedlania Polaków oraz akcja w sprawie bezrobocia;

Wydział finansowo-gospodarczy — opracowanie zasad inwestowania oraz ustalenie kolejności potrzeb.

Aby obraz prac Oddziału SPK W. Brytania był możliwie kompletny, należy pamiętać, iż składają się nań nie tylko wysiłki centrali, lecz także — i przede wszystkim prace samych Kół.

członków, lecz że równocześnie prowadzi ono najwyszczególniejszą działalność.

Świadczy także, iż Kół SPK same potrafią znaleźć środki finansowe na swoją działalność,

Organizacja prac Zarządu

Zarząd Oddziału kadencji 52/53 ukonstytuował się następująco: prezes — kol. J. Płazak, wiceprezes koledzy — M. Przedrzymirski i S. Lis, sekretarz — kol. B. Domański, skarbnik — kol. A. Bieliński, członkowie: koledzy T. Jurowski, A. Krajewski, J. Popiel i M. Szczytowski.

Prezes i sekretarz pracowali stale, pobierając przez całą kadencję zwrot kosztów. Inni członkowie Zarządu poświęcali swój czas w miarę osobistych możliwości.

Biuro Zarządu Oddziału składało się z: referenta do spraw organizacyjnych i kontroli znaczków członkowskich, referenta

co równocześnie jest zapewnieniem sobie całkowitej niezależności. SPK jest organizacją żywą, finansowo od nikogo niezależną i w pełni wykonyującą swoje zadania statutowe.

kulturalno-oświatowego, kasjera (1/2 czasu) i maszynistki.

Biuro Informacji i Porad składało się z: kierownika biura, który równocześnie był referentem Opieki Zarządu Oddziału, referenta prawnego i referenta emigracyjnego (1/2 czasu) pełniącego równocześnie funkcje maszynisty i tłumacza.

Zarząd Oddziału korzystał równocześnie z pracy: referenta kontaktów zewnętrznych Zarządu Głównego (1/2 czasu) i doradcy prawnego SPK.

W kadencji 1952/53 wysłano pism i listów 7948, komunikatów 2400, innych przesyłek 1100, otrzymano pism 8200.

Życie Kół

Znaczny spadek ilości członków notowany w kadencji 1951/52 z powodu emigracji do Stanów Zjednoczonych, a zwłaszcza, spowodowane emigracją, straty poniesione w szeregach przywódców społecznych, były już wystarczającym powodem, by zadania organizacyjne Zarządu Oddziału, jakie należało wykonać, określić jako trudne.

Decyzja likwidacji okręgów, uzasadniona przede wszystkim względami natury finansowej, zadanie to jeszcze utrudniła. Cokolwiek bowiem na temat działalności władz Okręgów by można powiedzieć, trzeba stwierdzić, że ich praca odciążała poważnie Zarząd Oddziału w pracach organizacyjnych.

Dla zapobieżenia niebezpieczeństwu dalszego pogarszania się stanu organizacyjnego, Zarząd Oddziału przykładał specjalnie dużą wagę do bezpośredniego kontaktu z Kółami, a szczególnie ich zarządami. Do kontaktów tych powołano wszystkich członków Zarządu, bez względu na dział pracy, którym kierowali. Wykorzystano do tego celu także pracowników biura. Wiceprezes organizacyjny przeprowadził osobiście 19 inspekcji w Kółach.

Poza inspekcjami przeprowadzonymi przez członków Zarządu Oddziału, w kilku wypadkach przeprowadzili je, na prośbę Zarządu, wybrani do tego celu, działacze terenowi.

Ta forma pracy została zastosowana w miejsce powołania stałych kierowników „obszarów” — jak to zlecił Zjazd Oddziału — ze względu na szczupłość środków finansowych. Powoływanie delegatów dla inspekcji Kół natrafiających na trudności w swej pracy, jak również w celu stworzenia warunków do utworzenia nowych Kół okazało się próbą udaną i finansowo nie uciążliwą. W opinii Zarządu ta forma pracy organizacyjnej winna być kontynuowana.

Drugą formą kontaktów bezpośrednich z przedstawicielami Kół były konferencje obwodowe. Łącznie konferencji obwodowych przeprowadzono 20. Stwarzały one możliwość wzajemnego poinformowania się o pracach Kół i Zarządu Oddziału, skonfrontowanie poglądów i przedyskutowanie spraw spornych lub wymagających wspólnych ustaleń.

Trwałe ustalenie, które z Kół mają pełnić rolę rejonowych, jest w praktyce niemożliwe wobec ciągle zachodzących zmian w ich sprężystości organizacyjnej. Głównym powodem tych wahań „formy” Kół jest wartość zespołu ludzkiego, kierującego pracą Kół. Toteż Zarząd Oddziału w zależności od tej „formy” Kół do pracy w rejonie zachęcał lub zadania Kół rejonowego przesuwał na inne. Spośród wielu Kół, które tę pracę wykonały, na specjalne podkreślenie zasługują wyniki Kół: nr. 181 — Manchester, nr. 413 — Leeds, nr. 432 — Derby, nr. 431 — Leicester.

Powodem likwidacji Kół było powolne, ale stałe rozwiązywanie hosteli lub ich rozładowanie. W Londynie, gdzie nadmierna ilość istniejących Kół daje w wyniku zbyt znaczne marnowanie wysiłku, Zarząd Oddziału dążył do poprawy sytuacji przez

Porządek obrad VII Zjazdu

S o b o t a, dnia 13. 6. 1953.
9.30 (lub w braku

quorum 10.00) — 22.00

1. Otwarcie Zjazdu.
2. Przemówienia gości.
3. Wybór prezydium.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Wybór komisji odwoławczej.
6. Uchwalenie regulaminu Zjazdu.
7. Przyjęcie protokołu VI Zjazdu.
8. Sprawozdanie ustępujących władz:
 - a) Zarządu.
 - b) Komisji Rewizyjnej
9. Pytania odnośnie sprawozdań i wyjaśnienia władz.
10. Dyskusja nad sprawozdaniami.
11. Wybór komisji matki.
12. Zamknięcie dyskusji i odpowiedzi ustępujących władz.
13. Absolutorium.
- 23.00. 14. Prace w komisjach.

N i e d z i e l a, dnia 14. 6. 53.
10.00 — 24.00

15. Sprawozdania i uchwalenie wniosków komisji oraz uchwalenie wniosków na Walny Zjazd SPK.
16. Wybory władz.
17. Wybory delegatów na Walny Zjazd SPK
18. Uchwalenie wytycznych działalności.
19. Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1953/54.
20. Wolne wnioski.
21. Zamknięcie Zjazdu.

UWAGA: w niedzielę 14 czerwca o godz. 13.00 odbędzie się w Brompton Oratory nabożeństwo na intencję Zjazdu. Delegaci proszeni są o liczny udział.

łączenie Kół, napotykać zresztą na duże opory zainteresowanych. Dwa Kół przestały istnieć łącząc się z innymi a w stosunku do czterech poczyniono przygotowania do ich likwidacji.

Likwidacja Kół była zawsze poprzedzana badaniem, czy nie uda się ich ożywić. Ogółem zlikwidowano Kół 28. Istnieją dane, że jeszcze około 10 Kół będzie musiało być zlikwidowanych.

(Ciąg dalszy na str. 2)

20 tysięcy funtów

Środki finansowe na działalność czerpie SPK nie tylko ze składek. Ogólne dochody Oddziału SPK W. Brytania przedstawiają się jak niżej: składki £ 5400, z imprez £ 6018, dochody inne £ 7496, razem £ 18914.

Po stronie rozchodów: na działalność kult.-oświatową £ 3190, na opiekę £ 648, na administrację £ 1264, na sport £ 512, na działalność organizacyjną £

1358, inne £ 6156, razem £ 13128.

Aby obraz był kompletny dodać należy jeszcze rozchody Zarządu Oddziału: Oddział — budżet zwyczajny £ 5314, budżet nadzwyczajny £ 2105, Razem teren W. Brytanii wydaje imponującą kwotę £ 20547.

Zestawienie to świadczy o tym, że SPK na terenie W. Brytanii jest nie tylko największą polską organizacją co do liczby

ZARZĄD ODDZIAŁU I CZŁONKOWIE STOWARZYSZENIA POLSKICH KOMBATANTÓW W BELGII

zawiadamiają z zalem o nagłej śmierci, w dniu 4 czerwca b.r.

PREZESA ODDZIAŁU

S. † P.

KAPITANA JERZEGO MARI

PIĄTKOWSKIEGO

reprezentanta Kół b. Żołnierzy 1 Dywizji Pancerniej, Odznaczonego Krzyżem Walecznych, belgijskim Krzyżem Wojennym z Palmami, francuskim Krzyżem Wojennym, oraz innymi odznaczeniami polskimi i zagranicznymi.

Pogrzeb odbył się w Brukseli dnia 7 czerwca 1953 o godz. 13.

Wyniki prac Oddziału W. Brytania

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

Istnieją jeszcze ciągle możliwości i potrzeba tworzenia nowych Kół. W ciągu ostatniej kadencji powstało 10 nowych Kół.

W dniu 31 marca b. r. istniał na terenie Wielkiej Brytanii 165 Kół SPK z 11608 członków, z tego w hostelach 46, w gminach polskich 28 i w miastach 91.

Znaczny odpływ czynnych działaczy w poprzedniej kaden-

cji, osłabił poważnie natężenie pracy w wielu Kółach. Spowodowało to odpływ członków z SPK, który z trudem został zahamowany. Powodem najważniejszym jest bierność w odniesieniu do spraw polskich, ogarniająca wielu Polaków w miarę wsiąkania w życie brytyjskie. Polak w W. Brytanii łatwo daje się poderwać do manifestacji patriotycznej, a trudno da się wciągnąć do szeregów organizacyjnych.

Blisko półtora tysiąca dzieci w szkołach

W roku budżetowym 1951/2 istniało na terenie Oddziału 33 szkoły, do których uczęszczało 590 dzieci. W czasie bieżącej kadencji liczba szkół zwiększyła się do 52 a liczba dzieci do 1295. Powyższe cyfry nie są dokładne, bowiem wiele Kół prowadzi kursy nauczania wspólnie z innymi organizacjami. Ścisłej ewidencji Zarząd Oddziału jeszcze nie posiada, gdyż nie wszystkie Kola nadesłały roczne sprawozdania. Zarząd Oddziału w miarę swych możliwości finansowych udzielał dotacji na powyższy cel tym Kółom, które najwięcej potrzebowały pomocy.

Zarząd Oddziału brał czynny udział w pracach Komisji Nauczania Przedmiotów Ojczystych (przy Zjednoczeniu Polskim), której zadaniem jest opracowanie programów i metod nauczania dzieci, poradnictwo w zakresie kursów oraz dostarczanie pomocy naukowych.

Informacja i propaganda

1. P r a s a — Zarząd prowadził obsługę redakcyjną dodatku kombatanckiego „Polska Walcząca”, informując członków SPK o pracach i poczynaniach Zarządu. Wspólnie z Zarządem Głównym Zarząd Oddziału wydawał „Biuletyn Informacyjny”.

2. R a d i o — Z szeregiem radiostacji, prowadzących dział polski. Zarząd nawiązał współpracę i dostarczał im informacji, dotyczących spraw SPK. Informacje te były w dość dużym rozmiarze przez radiostacje wykorzystywane.

3. P r o p a g a n d a — Dążąc do powiększenia szeregów SPK Zarząd opracował i rozprawił ankietę na temat pracy i znaczenia SPK. Ankieta daje szerokie pole do wypowiedzenia się tak członkom, jak i nieczłonkom SPK.

4. W a l k a z k o m u n i z m e m — Propaganda komunistyczna w sprawach polskich przybrała nową formę, a mianowicie odczytów dla społeczeństwa brytyjskiego, którzy odbyli wycieczki do Polski i rzekomo zdają obiektywne sprawozdania o sytuacji w Polsce. Celem umożliwienia członkom SPK skutecznej kontrakcji Zarząd Oddziału opracował 3 zestawy pytań, które należy tego rodzaju wycieczkowiczom zadawać na zebraniach publicznych, czy innych. Opracowanie tych pytań powinno ułatwić zarządowi i członkom SPK branie udziału w takich zebraniach i skuteczne reagowanie na pro-komunistyczną propagandę, wobec której dotychczas wielu Polaków nie mogło lub nie umiało zabierać głosu.

5. F i l m d o k u m e n t a r n y — Celem zapoznania członków SPK i ogółu społeczeństwa polskiego z całością życia SPK, Zarząd przygotował krótko-metrażowy (na ok. 20 min.) film dokumentacyjny. Na film ten złożą się zdjęcia z uroczystości i manifestacji, organizowanych przez SPK w różnych ośrodkach polskich.

(Dalszy ciąg sprawozdania w nrze następnym)

Apel kacetowców

8 lat upływa od chwili, kiedy miliony niewolników zniechęconego przez nas reżymu hitlerowskiego odzyskało wolność. Tak się złożyło, że godzina wolności wybiła przeważnie dla nas wszystkich z początkiem miesiąca maja, tj. w miesiącu poświęconym Matce Boskiej. Ona to, Królowa Korony Polskiej, Ta, do której stale zanosiliśmy nasze modły, wstawiła się za nami u Swego Syna, który wysłuchał Jej prośb i dał nam moc wytrwania.

Trzeba było widzieć wtedy te drogi zasiane trupami i żywe szkielety ludzkie ślaniające się z wyczerpania i głodu. Byli to ludzie słabi fizycznie, ale za to silni na duchu. Nie ugięli się przed niczym, trwając na swych posterunkach i niosąc mimo tego, że sami byli wycieńczeni do ostatnich granic — pomoc swoim słabszym kolegom.

Kiedy po kapitulacji Niemiec w roku 1945 wierzyliśmy, że alianci będą się szybko starali wypłynąć na Niemców o częściowe chociażby wyrównanie wyrządzonych nam krzywd — zawiedliśmy się. 8 lat od chwili kapitulacji, a sprawa, przynajmniej dla nas Polaków, nie posuwała się ani o krok naprzód.

Kiedy dzisiaj stawiamy żądania o odszkodowanie, to nie dlatego, by nam miano płacić za walkę z hitleryzmem; żądania nasze są słuszne, bo w żadnym demokratycznym kraju człowiek nie może być prześladowany za swoje zapatrywania, religię, narodowość, rasę czy walkę o wolność, o prawa człowieka. A za to właśnie byliśmy prześladowani.

Dzisiaj kraje Federalnej Republiki Związkowej Niemiec odmawiają nam odszkodowania, uzasadniając te wyroki najrozmajciej. Nie chcemy przytaczać tutaj przykładów odmowy, bo zajęłyby one za dużo miejsca. W każdym bądź razie wyroki te dla nas są mocno krzywdzące i ci, w których kiedyś wierzyliśmy, nie poparli ani nie popierają nas w obronie naprawienia wyrządzonych nam krzywd. Dzisiaj jest już najwyższy czas na interwencję, bo w niedługim czasie ma być uchwalona przez rząd zachodnio-niemiecki ustawa o odszkodowaniach.

My, byli więźniowie polityczni niemieckich obozów koncentracyjnych apelujemy do sumienia wolnych narodów, by poparły nasze żądania, by zaopiekowały się tymi, którzy stawali i stawią dalej czoło w obronie praw człowieka, tymi, których nie zdołał wykończyć hitleryzm, a którzy dzisiaj potrzebują opieki, nie mogą wrócić do swego kraju; by zaopiekowano się i rodzinami tych, którzy wyginęli po krematoriach i komorach gazowych.

Nie zdecydowaliśmy się na łańcuszek po to, aby szukać polepszenia sobie bytu lub być na łaskawym chlebie. Chcemy pracować nadal i pomagać przy odbudowaniu Europy naprawdę demokratycznej, ale musimy wiedzieć, że nad nami stoi prawo i że prawo to jest przez wszystkich szanowane i uznawane.

Apelujemy do wolnych narodów o pomoc i zajęcie się przede wszystkim tymi, którzy jeszcze po 8 latach nie wrócili do zdrowia straconego w obozach i leżą do dziś w szpitalach czy sanatoriach i dla których droga emigracji jest zamknięta, gdyż nie są na tyle silni, by pracować, a niezdolnych do pracy żadne państwo przyjąć nie chce.

Apelujemy również o pomoc materialną dla nich u wszystkich Polaków, a przede wszystkim kolegów, którzy wyemigrowali z Niemiec i znajdują się dzisiaj w lepszej sytuacji materialnej, kolegów w USA, Anglii, Australii i wszędzie, gdzie tylko się znajdują.

Do kolegów w Niemczech apelujemy o zjednoczenie się i stworzenie jednej organizacji (t.j. połączenia obecnych Związków Krajowych), która by wspólnie ze Zjednoczeniem Polskich Uchodźców Wojennych pilnowała naszych interesów i spraw odszkodowań przy rządzie niemieckim.

Modlimy się, aby Opatrzność dozwoliła nam przeżyć i doczekać chwili wolności i przyspieszyła powrót do Wolnej i Niepodległej Polski.

Michał Dachan, prezes Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych Więzień i Obozów Konc. Kraju Szlezwik-Holsztyn i Hamburga.

Jak rozbijać stowarzyszenia?

1. Nie chodź na zebrania.
2. Jeżeli idziesz na zebranie, obowiązkowo musisz się spóźnić.
3. Jeżeli pada, albo jest wiatr, albo zimno, albo jest gorąco — siedź w domu.
4. Nie przyjmuj nigdy żadnego urzędu — znacznie łatwiej jest wszystko krytykować.
5. Nigdy nie pochwalaj tego, co uchwalili członkowie zarządu czy komitetu.
6. Nigdy nie płac składek.
7. Nie staraj się o zdobywanie nowych członków.
8. Domagaj się, by ci wysyłano zawiadomienia pisemne o zebraniach, ale wrzucaj je do kosza, gdy je dostaniesz.
9. Nigdy nie odzywaj się grzecznie w czasie zebrania. Zarząd musi przyjąć nawet najniegrzeczniejszą uwagę.
10. Gdy ci się coś nie podoba, powiedz tak otwarcie, ale nigdy nie podsuwaj żadnych sugestii, jak można by daną sprawę załatwić.
11. Poświęć cały czas gadaniu — niech inni pracują.
12. Gdy cię wybiorą delegatem na jakiś zjazd, nie przejmuj się jego posiedzeniami. Odbędą się one i bez ciebie.
13. Gdy wrócisz z takiego zjazdu, możesz wtedy powiedzieć, że organizacja znajduje się w ręku klik politycznych i nie ma sensu do niej należeć.
14. We wszystkim dopatruj się ukrytych celów — nie wierź by ktokolwiek pracował dla ideałów.
15. Nie pomagaj żadnemu z członków zarządu czy komitetu, ani nie współpracuj z nimi. Oni są dla ciebie, a nie ty dla nich.
16. Pamiętaj, że ty wiesz więcej na każdy temat, niż ktokolwiek z nich. Jeżeli reszta członków się z tobą nie zgadza, to jasny dowód, że jest ona w błędzie.

Poszukiwania

WASYL KOWALCZUK, ur. 1924 r., we wsi Królówka, woj. stanisławowski, w latach 1945-46 służył w 2 Korpusie, poszukiwany przez brata.

ALFRED MERCİK, ur. 1919 r. w Katowicach, w r. 1946 przebywał w obozie koło Liverpoolu — poszukiwany przez rodzinę w Polsce.

Zgłoszenia prosimy kierować na adres: Zarząd Główny SPK, 18, Queens Gate Terrace, London, S. W. 7.

Czy Okręgi są potrzebne?

Decyzja ostatniego Zjazdu Oddziału w tej sprawie, zatwierdzająca (nieznaczna większością zresztą) stanowisko, poprzedniego Zarządu Oddziału, spowodowała dość namiętną dyskusję. Zarząd Oddziału już w początku swej kadencji z kilku Kół i od szeregu członków otrzymał postulaty przywrócenia Okręgów. Jakkolwiek Statut Oddziału nie stoi na przeszkodzie, Zarząd Oddziału wyszedł z założenia, że tylko wyjątkowe okoliczności upoważniałyby go do wykorzystania swych uprawnień statutowych, wbrew uchwale Zjazdu. Okoliczności takich nie było, sprawa więc pozostaje do decyzji najbliższego Zjazdu.

Likwidacja Okręgów miała niewątpliwie pewne niekorzyst-

ne następstwa organizacyjne. Były Kola, które przyzwyczajone do nadzoru i pomocy zarządów Okręgów, nie od razu przywykły do nowej sytuacji. Z drugiej strony likwidacja Okręgów przyniosła poważne oszczędności finansowe Oddziałowi, pobudziła Kola Rejonowe do żywszej działalności a inne Kola do większej samodzielności. Wreszcie zbliżyła Kola do Zarządu Oddziału. Powstały nowe formy pracy organizacyjnej, które zapewne wymagają jeszcze ulepszeń, ale od których nie należy się już cofać. Wbrew opinii pesymistów katastrofa organizacyjna nie nastąpiła, a jeśli ta zmiana nie usunęła wszystkich bolączek — jak chcieli optymiści — to jednak jej plusem przewyższają minusy.

Główny front: oświata i kultura

Kola SPK w swych programach, planach i budżetach podkreśliły silnie, że działalność kulturalno-oświatowa jest ich działalnością najważniejszą. Wydały one na tę pracę około £ 6.000.

Zadanie określone wytycznymi wykonano przez: wprowadzenie zagadnień kulturalno-oświatowych jako zasadniczego tematu konferencji obwodowych; ożywienie współpracy między Kółami w rejonach i przeprowadzenie konferencji rejonowych poświęconych tym celom, zainicjowanie Festiwalu Kultury Polskiej.

DANE CYFROWE

Zespoły artystyczne: chóry — 30, teatry amatorskie — 20, zespoły taneczne — 20, zespoły muzyczne — 10.

Akademie, odczyty, inne imprezy: w minionej kadencji zorganizowano w Kółach około 600 akademii, 300 odczytów, 10 wystaw, 85 wycieczek, 1000 zabaw tanecznych.

Przedstawienia teatralne i filmowe: 110 przedstawień teatralnych, 270 przedstawień filmowych w 70 ośrodkach. Ponadto wyświetlono kilka filmów dla dzieci polskich na koloniach letnich.

Biblioteki i czytelnictwo: samodzielnymi bibliotek Kół SPK 137, bibliotek połączonych z bibliotekami innych organizacji: 7, bibliotek wysyłkowych: 2.

Sekcje Studiów Wiedzy Wojskowej: w dziale tym Zjazd przekazał Zarządowi Oddziału do rozważenia i wykonania szereg wniosków, które zainteresowani znajdują w „Biuletynie Informacyjnym” Oddziału z 6 maja b. r.

Zarząd Oddziału powołał specjalną komisję, która w porozumieniu z Sekretariatem Kół Oddziałowych zajmuje się za-

gadaniem ewentualnego wprowadzenia zmian do uchwalonego przez Zarząd Oddziału regulaminu Sekcji Wiedzy Wojskowej.

W okresie sprawozdawczym powstało 14 Sekcji Wiedzy Wojskowej przy Kółach SPK.

WYDZIAŁ NAUCZANIA

Zarząd Oddziału w wykonaniu odnośnych uchwał poprzednich Zjazdów starał się, w miarę możliwości, pomagać Kolegom w organizowaniu kursów nauczania dzieci.

Cały ciężar pracy nad wykonaniem tego zadania spoczywał zasadniczo na Zarządach Kół, które w obecnej kadencji z całą energią zabrały się do organizowania i prowadzenia kursów, finansując je nieraz ponad swoje możliwości. Szereg Kół już w ubiegłym roku założyło takie kursy, a w tym roku starało się o powiększenie stanu dzieci, uczęszczających na lekcje oraz zdobycie niezbędnych pomocy naukowych.

Należy w tym miejscu podkreślić wysiłek Kola SPK w Bradford, które, wspólnie z innymi organizacjami w tym mieście, zakupiło specjalny dom na szkołę polską.

TEATR AMATORSKI SPK NOWOŚĆ. WIKTOR BUDZIŃSKI: Babcia winna, komedia społeczna w jednym akcie. Humor, sentyment, satyra. Cena 3/-.

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Z biegiem Wisły, obrazek sceniczny, śpiewy, tańce, kostiumy ludowe. Doskonałe przedstawienie na zakończenie polskiego roku szkolnego. Cena 4/-. Wysyłka 3 d.